

**[„«MORALITATE ÎN ALEGERI...»„]
– de Mihai Eminescu [2
decembrie 1882]**

„Moralitate în alegeri, moralitate în administrațiune, moralitate în justiție chiar, iată trebuințele imperioase ale momentului: opozițiunea de toate nuanțele, unită asupra acestui program comun, va fi sigură de triumful ei.”

Cu aceste cuvinte am terminat noi primul București al ziarului de la 20 noiembrie trecut. Dacă ne-am permis a le reproduce astăzi cauza este că faptele au venit să ne dea dreptate foarte curând. Demisiunea motivată a d-lui Ion S. Brătianu, fost președintele al Tribunalului de Comerț din Ilfov, demisiune pe care am publicat – o în numărul de alaltăieri, ridică cu brutalitate vălul ce acopere planurile guvernamentale și ne pune din nou față-n față cu vestita „influență morală” care va face celebru pentru vecie numele actualului șef de cabinet.

Negreșit ar fi multe de zis asupra acestei demisiuni, venită tocmai în ora din urmă și în momentul unei permutări. Lucrul este însă fără interes pentru cititori, cari probabil nu se așteaptă să găsească caractere catoniane printre membrii familiei de la putere.

Lăsăm deci la o parte mobilul ce a împins pe tânărul magistrat să-și dea demisia și luăm act numai de revelațiunile sale, revelațiuni cu atâta mai zdrobitoare cu cât ele vin din partea unui membru credincios al partidului și aliat prin legături de sânge cu primul ministru chiar.

Or, ceea ce rezultă în mod netăgăduit prin această petiție este că guvernul caută, uzând și abuzând de atotputernicia sa, să transforme pe magistrați în agenți electorali.

Cunoșteam de mult colosalele preparative ce se fac în vederea viitoareii campanii electorale. După câte știm, ele vor întrece cu mult tot ce țara a avut ocaziunea să vadă în trecut în asemenea materie. Nu credeam totuși ca cutezanța oamenilor de la putere să meargă până a dezonora justiția, făcând-o unealtă de partid și servindu – se de dânsa în alegeri spre a oprima

voința și conștiința alegătorilor.

Nimeni nu mai trebuie să-și facă astăzi iluziuni asupra monstruoasei ingerințe guvernamentale ce se pregătește în umbră. Câteva alegeri parțiale ce au avut loc de curând au dovedit până la evidență că nu mai este nimic de așteptat de la guvern și că cetățeanul, spre a-și putea da votul în libertate, trebuie să conteze numai pe energia lui, legile și oamenii fiind neputincioși spre a-l apăra în contra presiunii puterii executive. Astfel, bunăoară, prefectul Chirișopolu, în ajunul unei alegeri de deputat la colegiul IV din județul ce administrează, a schimbat cu grămada pe toți învățătorii de sate bănuți că nu simpatizează cu guvernul și i-a înlocuit cu creaturi de al căror devotament este sigur întotdeauna.

Pe cât însă sunt de fățișe și de nerușinate planurile guvernului față cu viitoarele alegeri pe atât trebuie să fie de energică și de încordată rezistența opozițiunii. Nu este demn pentru țară a se lăsa să fie intimidată de o mână de oameni cari și-au făcut demult din patriotism o meserie și al căror trecut ne spune îndestul vor ce fi capabili să facă în viitor.

Toată lumea este sătulă de domnia acestor paraziți. Națiunea voiește să răsufle un moment, căci grumajii [î]i sunt apăsați de politica d-lui Brătianu, care o înăbușește. Ea are trebuință de repaos spre a-și reculege puterile și a reîncepe munca zilnică, muncă fără de care popoarele ca și indivizii nu pot trăi.

Acest repaos, această liniște, de care simte atâta trebuință, ea nu o va putea găsi cât timp „dictatorul” și partizanii săi vor fi la putere. Înlăturarea lor, prin urmare, se impune ca o cestiune politică și socială de prima ordine.

Atât mai rău dacă cetățenii nu vor înțelege acest adevăr !

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro